

Mellékletek

1. SZÁMÚ MELLÉKLET (Interjú)

Interjú Sági Máriával, biológia-kémia szakos mesterpedagógus, környezeti nevelő, biológia, egészségtan, természetismeret tantárgygondozó szaktanácsadóval.

Ön mint környezeti nevelő, hogyan élte meg a cserkészképzést?

-Az én életpályámon először volt a környezeti nevelés és utána a cserkészképzés. A képzés után csak annyit mondtam, hogy ha én ezt tudom, akkor nem kellett volna annyit dolgoznom a programok kialakításával, mert a cserkészmozgalomban megvannak a remek alapok. Ezeket pedig „csak” adaptálni kellett volna...

-A nehezebb úton jártam, mint környezeti nevelő, de így teljesen egygyé vált velem az értékrendszer és módszertan. Olyannyira, hogy vittem magammal az osztályterembe is. Adaptációs lehetőségeket kerestem és találtam.

-Ma pedig már lehetőségem van tapasztalataim megosztására, tanítására.

-A környezeti nevelés és a cserkészmozgalom céljai nagyon hasonlóak. Alapjukat a keresztyén értékek adják.

Miben hasonlít a környezeti nevelés és a cserkészzet?

- felelősségteljes, aktív felnőttek nevelése a cél,
- életmodell nyújtása a fiataloknak,
- ifjúságnevelés,
- inklúzió (Ahol a másság a közösség értékévé válik.),
- közösségben gondolkodás,
- természetben megvalósított programok,
- cselekedtetés,
- játék,
- kihívások,
- önismeretfejlesztés,
- képesség- és készségfejlesztés,
- egymástól tanulás,

- önkéntesség,
- néphagyományok, helyi értékek életben tartása,
- minden korosztálynak van üzenete.
- A TEREMTETT VILÁG MEGISMERÉSE, SZERETETE, TISZTELETE
- KÖRNYEZET ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

Milyen módszereket, eszközöket, tanítási stratégiákat használ a cserkészet?

A cserkészmozgás alapja a természetben szervezett programokon nyugszik (pl. táborok). A résztvevőket kimozdítjuk a komfortzónájukból. Így érzékenyítve őket nyitottá válnak a tanulásra. A cselekedtetés során informális tanulási szituációkat teremtünk, ahol megvalósul a tartós tanulás, az ismeretek pedig hasznos ismeretek lesznek, mert a fiatal a későbbiekben fel tudja azokat használni saját életében. Kiemelkedő a motiváció szerepe. Vonzó programokban az önkéntesség megjelenése pont a motivációnak köszönhető. Nagy hangsúlyt kap a személyes kapcsolatok erősítése és a közösségek építése. A cserkészet életre szóló kapcsolatrendszer, amit a környezeti nevelésben mozgolódó ember is megtapasztal. Életre szóló barátságok, családok jönnek létre a holdudvarban és válnak önkéntes segítővé, majd a gyermekeik is résztvevőkké. Így válik örök körforgássá az egész a generációk közötti kapcsolatokat erősítve. Játékos feladatok és kihívások szolgálják az ismeretek mélyítését. Ezek során a résztvevők sokat tanulnak önmagukról, társaikról, egymástól. A kortárstól tanulás bizonyítottan a leghatékonyabb. A természetben a természettől a természetről tanulunk, így érzelmi bevonódás alakul ki. Ez a környezeti nevelés egyik alapköve, valamint a természettel való harmonikus együttélés, a fenntartható életforma iránti elköteleződés kialakulásának első lépése is. A cserkészetnél ez a célrendszer egy a többi között. A környezeti nevelésben ez az elsődleges célkitűzés. Ennek szolgálatába állítjuk a többi. A cserkészet vallásos (keresztyén) mozgalom. A környezeti nevelés során mi is rácsodálkozunk Isten teremtő erejére és az általa létrehozott csodás természeti környezetre. Kitűnő alkalom nyílik a hitébresztésre és megerősítésre. A környezeti nevelés alapértékei keresztyén értékek.

2. SZÁMÚ MELLÉKLET (Kérdőív)

Kérdőív a szülők számára

Médiahasználat iskolás korban

Üdvözlöm Kókai Magdolna Dóra vagyok! A Károli Gáspár Református Egyetem, végzős tanító szakos hallgatójaként kérem az alábbi kérdőív kitöltésére.

Szakdolgozatomban a médiaeszközök használatának gyakoriságát vizsgálom.

A kérdőív kitöltése anonim és körülbelül 2-3 percet igényel.

1. **Az ön gyermeke milyen médiumi eszközöket használ? A megfelelőkhöz kérem, tegyen „x”-et!**

	minden nap	naponta 3 óránál többet	hetente többször	ritkábban	hétvégén
televízió					
dvd					
számítógép					
mobiltelefon					
tablet					
X-box, konzol. Play station					
Internet (youtube, közösségi oldalak stb.)					

2. A gyermekszobában van tévé, tablet, telefon, X-box, egyéb digitális eszköz? A megfelelőkhöz kérem, tegyen „x”-et!

- ☐ Igen, van (kérem, sorolja fel ezeket).
.....
- ☐ Nincs

3. Le van e korlátozva a gyermek szobájában a tartalom amit nézhet a televízión vagy a számítógépes közösségi oldalakon?

- ☐ Igen
- ☐ Nincs

4. Mit néz a gyermek a televízióban? (Több válasz is megjelölhető)

☐ Mesefilm	☐ Felnőtteknek szóló film (akció, thriller...)
☐ Természetfilm	
☐ Híradó	☐ Vígjáték

Köszönöm szépen a válaszát!

3. SZÁMÚ MELLÉKELT (Környezetismeret óratervezet)

OSZTÁLY: 2. osztály

TANÍTÓ: Kókai Magdolna Dóra

TANTÁRGY (MŰVELTSÉGI TERÜLET): Környezetismeret

TÉMAKÖR: Az anyagok körülöttünk

TANANYAG: Folyadékok

AZ ÓRA TÍPUSA: Új ismeret közlő óra

MUNKAFORMÁK: frontális munka, egyéni munka, csoportmunka

ESZKÖZÖK:

- diákok eszköze: füzet, munkafüzet, tankönyv, lombikok folyadékokkal, kiskanál, fecskendő, tálca
- tanító eszköze: laptop, projektor, tábla, kivetítő, ppt, lombikok, üvegek, kék gyöngyök, falapok, mérőedények

Az óra fejlesztési céljai

Oktatási cél:

- A folyadékok halmazállapotával való megismerkedés
- A folyadékok összenyomhatók
- A folyadékok felveszik az edények alakját
- A folyadékok viszkozitása
- A folyadékok térfogata állandó
- Köznapi folyadékok tulajdonságainak vizsgálata tapintással, vizuálisan, szaglással, kézzel történő erő kifejtéssel.
- A tapasztalatok megfogalmazása szóban.

Képzési cél:

- önálló kommunikáció, önálló gondolat közlése
- képzelőerő fejlesztése
- írás fejlesztése
- következtetés levonása a kísérletezés során
- digitális kompetencia fejlesztése
- verbális kompetencia fejlesztése
- megfigyelési szempontokkal való munka
- emlékezetfejlesztés
- a látott dolgokról önálló véleményalkotás

Nevelési cél:

- türelemre nevelés, figyelemfejlesztés, koncentrációjavítás
- csoportban dolgozás fejlesztése
- Az állandóság és változás szempontjából a halmazállapot-változások értelmezése, a tömeg- és úrmértékek használata, sűrűség, viszkozitás megismerése.
- A felépítés és működés kapcsolatában a víz mint oldószer alkalmazása. Ok-okozati kapcsolatok feltárása napi gyakorlataink és az anyagi átalakulások jellemzői között

AZ ÓRA FŐ RÉSZEI	AZ ÓRA MENETE, TEVÉKENYSÉGEK	IDŐ	MÓDSZER, MUNKAFORMA	ESZKÖZ
	SZERVEZÉSI FELADATOK szellőztetés, felszerelés előkészítése, projektor beállítása, laptop beállítása, felszerelés ellenőrzése, feladatlapok kiosztása. Eszközök ellenőrzése, folyadékok előkészítése, A padok összetolása úgy ahogy ülnek nem kell szétválogatni őket. Meggérem a gyermekeket, hogy vegyék elő az eszköztárból a ragasztójukat! Meggérem a gyermekeket, hogy rakják el a felszerelésüket a padba.	08:45- 08:59		laptop, projektor
I. BEVE- ZETŐ RÉSZ	KÖSZÖNTÉS T: Áldás, békesség! D: <i>Istennek dicsőség! (Áldás, békesség!)</i> T: Ha nem emlékeznének a nevemre Magdinéninek hívnak!	09:00 - 09:01	Tanár-diák párbeszéd Tanítói közlés	
	ISMÉTLÉS, RÁHANGOLÁS: T: Hoztam nektek egy hangot! (https://www.youtube.com/watch?v=gV1rTLWwxy0) Figyeljétek meg mit hallotok! Mit hallottunk? D: Csepeg a víz! T: Ügyes vagy! Most hoztam nektek egy kis versikét Weöres Sándortól! T: Mondok pár szót a költőről. (Weöres Sándor nagyon híres magyar költő volt és nagyon szeretett gyermekeknek verseket írni) T: Olvassuk fel úgy, hogy fokozzuk a hangerőnket! Soronként változtassuk a hangerőnket! Az első sort halkán kezdjük majd egyre hangosabb lesz, de nem kiabálva olvassuk fel! T: Köszönöm, ügyes vagytok!	09:01- 09:03	Tanító-diák párbeszéd	Youtube
	T: Ügyes vagy! Most hoztam nektek egy kis versikét Weöres Sándortól! T: Mondok pár szót a költőről. (Weöres Sándor nagyon híres magyar költő volt és nagyon szeretett gyermekeknek verseket írni) T: Olvassuk fel úgy, hogy fokozzuk a hangerőnket! Soronként változtassuk a hangerőnket! Az első sort halkán kezdjük majd egyre hangosabb lesz, de nem kiabálva olvassuk fel! T: Köszönöm, ügyes vagytok! T: Milyen hangot is hallottunk az óra elején? (<i>visszacsatolás</i>) D: A víz csepegett T: Igen!	09:03- 09:06 09:06- 09:08	Tanító-diák párbeszéd Tanító-diák párbeszéd	ppt, vers

II. FŐ RÉSZ	Célkitűzés: T: Ma megtanuljuk milyen folyékony anyagok vannak és mi a jellemző rájuk!	09:15-09:16	Tanítói közlés	
	Új tananyag megismerése: T: Vegyétek elő a munkafüzetet! T: Nyissátok ki a munkafüzetet a 22. oldalon és közösen nézzük meg az első feladatot! Olvassa fel valaki mi a feladat! D: Tea, kávé, ecet, citromlé, üdítő, víz..... T: Rakjátok vissza a padba a munkafüzetet! T: Nagyon jó! Mi a jellemző a folyékony anyagokra? D: Folynak, lehet őket önteni	09:16-09:18	Tanító-diák párbeszéd	munkafüzet
	T: Igen, most figyeljetelek rám! Megmutatom nektek gyöngyök segítségével hogy mi jellemzi még a folyékony anyagokat! T: Nézzétek van nekem egy pohárnyi kék gyöngyöm. Most ezt a kék gyöngyöt átöntöm a másik pohárba. Mit vesztek észre a mennyiségét illetően? D: Kevesebb lett. T: De hiszen nem is vettem ki belőle egy gyöngyöt sem, hogy lett kevesebb ki tudja? D: (lehet hogy tudják a választ de lehet hogy nem) T: Nem lett kevesebb csak az edény alakja lett más, a gyöngyök felvették az edény alakját úgy ahogy a folyadékok is! T: Nézzük meg az óra elején megkopogtatott poharakat, ott is mi történt? A víz felvette a tároló edény alakjait és más-más hangot adott ki! T: Nézzük meg hogy össze lehet e nyomni a kis gyöngyöket? Ki szavaz az igenre és ki a nemre? T: Ki az aki kiseretne jönni és megmutatni a többieknek hogy össze lehet e nyomni a gyöngyöket? T: Aki a nemre szavazott az nyert! T: A folyékony anyagokat nem lehet összenyomni ahogy a gyöngyök mutatták.	09:18-09:23		kék gyöngyök

	T: Osztok ki tálcaikat de ne nyúljatok a tálcákon lévő eszközökhöz csak ha én mondom! T: (kiosztom gyorsan a tálcaikat. Azért nem az óra elején osztom ki hogy ne játszanak vele hanem rám figyeljenek!) T: A tálcán van nagyfőzőpohár, mérőhenger, petricsésze, kis főzőpohár, fecskendő, kisbefőttesüveg és kiskanál! (felemelve megmutatom azokat) Továbbá flakon víz. T: Szóljatok ha valami hiányzik a tálcáról! T: Vajon ti össze tudjátok e nyomni a vizet? T: Minden csoport talál az asztalán 2 darab fecskendőt! Fogjátok meg! Egy kis befőttesüvegben víz van! Szívjatok fel vele egy kis vizet de úgy hogy ne legyen a fecskendő tele! Most fogjátok be a végét és figyeljétek meg hogy össze tudjátok e nyomni! Sikerül össze nyomni? D: Nem T: Most adjátok át másnak aki még nem próbálta! Óvatosan nyomjátok ki a fecskendőből a vizet és nyissátok ki a másik kis befőttesüveget, szívjatok fel citromlevet! T: Most fogjátok be a végét és figyeljétek meg hogy össze tudjátok e nyomni! D: Nem! T: Nem bizony, a folyékony anyagok nem összenyomhatók! T: Ha vizes lett a padotok adok törlőkendőt és töröljétek szárazra! T: Vegyétek elő a munkafüzetet nézzük meg a 22. oldalon a 3-mas feladatot! Oldjuk meg közösen! (felolvastatom a kérdéseket és akikkel olvastatom azok mondják el a megoldást) T: Nagyon jó most tegyétek a padba a munkafüzetet! T: A kis mérőlombikot vegyétek elő óvatosan mert üvegből van és törékeny! Töltsetek bele vizet de ne tele! <i>(félliteres kisflakonban lesz minden asztalon víz)</i>	09:23-09:25 09:25-09:30 09:30-09:33	tanítói közlés tanító-diák párbeszéd	Tálca, flakon víz, petricsésze, mérőhenger, főzőpohár kicsi-nagy, kanál fecskendő, kis befőttesüveg, olaj, ételszínezék
--	---	--	--	--

	T: Most nézzük meg mi történik akkor ha folyékonyszappant vízbe csepegtetünk! D : Lesüllyedt a víz aljára. T: Igen! Azért mert sűrűbb a víznél! T: A tálcáról vegyetek magatok elé a nagy mérőlombikot! (mutatom) Abba is öntsetek vizet! T: Otthon a leves tetején mi szokott úszkálni? D: Zöldség, olaj, zsír T: Igen! Mindjárt megtudjátok miért! T: Fecskendővel körbe megyek és étolajat cseppentek a vizetekbe! Nézzétek meg mi történik! D: Fent marad a víz tetején. T: Igen miért lehet ez szerintetek? Hasonló mint a folyékonyszappan és a víz de még sem! D: (lehet hogy tudják a választ de lehet hogy nem) T: Azért marad fent a víz tetején mert kisebb a sűrűsége a víznél. T: Most mutatok egy kis érdekességet! T: Vegye elő mindenki a petricsészét én öntök bele olajat és tesztek bele ételszínezéket! T: Mi fog várhatóan történni? D: A színezék lesüllyed az olaj aljára. T: Nézzük meg! Fenn maradt a olaj tetején! T: Ha csepegettünk még egy kis olajat a víz tetejére és az olaj tetejére ételszínezéket csepegtetünk szerintetek mi fog történni? D: Lesüllyed az aljára, fennmarad a víz tetején! T: Nézzük meg! (<i>csepegtetek az olaj tetejére egy kis ételszínezéket ha minden jól megy az olaj tetején kellene maradnia és nem pedig feloldódni</i>) T: Fennmarad az olajon! T: Töröljétek le alaposan a padotokat!	09:33- 09:39	tanító-diák párbeszéd	
--	---	-----------------	----------------------------------	--

III. BEFE- JEZŐ RÉSZ	LEVEZETÉS T: A mai órán megismerkedtünk a folyadékokkal! Vegyétek elő a füzetet a padból nyissátok ki! Adok egy papírt azt ragasszátok be a füzetbe! Rakjátok mellé egy nagy T-t mert meg kell tanulni! ÉRTÉKELÉS, AZ ÓRA ZÁRÁSA Nyissátok ki a munkafüzetet a 22. oldalon és jelöljétek be a 2. feladatot az a házi feladat! Nagyon ügyesen oldottátok meg a feladatokat! (Értékelés óra alapján) T: Még egyszer köszönöm szépen a munkátokat, további szép napot kívánok! Áldás, békesség! D: Áldás, békesség!	09:39- 09:42	<i>Tanítói közlés</i>	füzet
	Ha még maradna idő: T: Nézzük meg közösen a 23. oldalon a 4 feladatot! Olvassa fel valaki nekem mi a feladat! D: Írjatok példákat a természetben megtalálható és mesterségesen előállított folyékony anyagokra! T: Nagyon jó szerintetek melyek azok a folyadékok amelyek a természetben fordulnak elő? D: Méz, víz, tej T: Mik lehetnek a mesterségesen előállított folyadékok? D: kakaó, sampon, olaj, ecet, ételszínezék, üdítők, kávé, tea, benzin, kanalasorvosság, mosogatószer folyékonyszappan..... T: Nagyon ügyesek vagytok!	09:42- 09:45		Munkafüzet

4. SZÁMÚ MELLÉKLET(Technika óratervezet)

Tanító: Kókai Magdolna Dóra

Osztály: 2

Téma/tananyag: Terméskép, kisállatok, ősz

Tematikai egység: Kifejezés, képzőművészet. Valós és képzelt látványok.

Technika: ragasztás, díszítés

Az óra típusa: kombinált típusú

Didaktikai előzmény: Vizuális kifejezőképesség fejlesztése. Formaérzék fejlesztése. Kompozíciós képesség fejlesztése.

Oktatási cél: Az őszi kisállatok megismerése, terméskép készítés technikájának elsajátítása

Nevelési cél: Fegyelemre, figyelemre való nevelés, gazdaságos felhasználásra nevelés, megfelelő eszközhasználatra való nevelés.

Fejlesztési cél: Vizuális kifejezőképesség fejlesztése. Formaérzék fejlesztése. Kompozíciós képesség fejlesztése. Kreativitás fejlesztése.

Eszközök: 23 főre/db: ceruza, ragasztó, tökmag, sárgaborsó, napraforgó mag, kukorica, alaklemez, ppt

Szerkezet	Eszközök / Szemléltetés	A foglalkozás menete	Módszerek	Fejlesztés / Megjegyzések
I. Az egység bevezető része, előkészítés szervezés	<i>eszközök: 23/db: ceruza, rajzlap, ragasztó, magok és alaklemezek kiosztása</i>	-eszközök előkészítése a gyermekekkel, -magok kiosztása minden gyermeknek az asztalára, -ppt, projektor beállítása -szellőztetés Köszöntés, bemutatkozás	TANÍTÓI KÖZLÉS TANÍTÓ DIÁK PÁRBESZÉD	
II. ismétlés	<i>múltórai fák</i>	frontális munka T: A múlt heti órán Vanda nénivel az őszi fákról beszélgettetek, és készítettetek sok szép színes fát. A táblára úgy helyeztem el a fákat, mintha egy erdő lenne. T: Emlékeztek, hogyan díszítették ki a fákat? D: kis papírdarabokat téptünk és feliasztottuk a lapra.	TANÍTÓI KÖZLÉS TANÍTÓ DIÁK PÁRBESZÉD	
III. Motiváció	<i>ppt, projektor</i>	<u>1.Állatok az erdőben</u> (frontális munka) T: Említettem hogy egy erdő van kirakva. Mik élnek az erdőben? D: állatok, növények, madarak T: Hoztam nektek állathangokat. Az lesz a feladat hogy ki kell találnotok hogy milyen állat hangját halljátok. <i>PPT</i> T: Nagyon jó! Beszéltünk az őszi erdőről és annak lakóiról. Most beszéljünk arról, hogy milyen őszi magokat ismertek? D: kukorica, búza, rozs, napraforgó	TANÍTÓ DIÁK PÁRBESZÉD JÁTÉK TANÍTÓ DIÁK PÁRBESZÉD	

		T: Nagyon ügyesek vagytok! Hoztam nektek találós kérdéseket. Felolvasom nektek, próbáljátok meg kitalálni mi lehet az? <u>2. Magok találóskérdése (frontális munka)</u> T: Hoztam nektek találóskérdéseket. <i>Mi vagyok én?</i> • <i>Sok szemével semmit sem lát.</i> • <i>Táplál embert, állatot.</i> • <i>Hogyha megfőtt jó puhára,</i> • <i>Sorról sorra rághatod.</i> <i>Mi vagyok én?</i> • <i>Nincs melege, nem is izzad,</i> • <i>Pedig estig süti a nap,</i> • <i>Szoknyácskája narancssárga,</i> • <i>Vigyázban áll a határban.</i> <i>Mi vagyok én?</i> • <i>Sárga vagyok, nagy a fejem ,</i> • <i>Mikor megérek, magokkal teli a belem.</i> • <i>Magjaim sokszor kiveszik,</i> • <i>Gyertyával helyettesítik.</i> <i>Mi vagyok én?</i> • <i>Kerek vagyok, lapos vagyok,</i> • <i>Ujjévkor szerencsét hozok.</i> • <i>Főzelékként tálalnak,</i> • <i>Sertéspörköltet mellém raknak.</i>	TANÍTÓ DIÁK PÁRBESZÉD JÁTÉK	(Az őszre jellemző magok felismerése.)
IV. Célkitűzés	<i>projektor, ppt</i>	T: A mai órán a táblára elkészített erdőt benépesítjük, sok-sok állattal amelyet őszi magokkal díszítünk ki.	TANÍTÓI KÖZLÉS SZEMLÉLTETÉS	

V. Az egység fő része	<i>projektor, ppt eszközök: 23/db.; alaklemez, ragasztó, magok</i> 3.Munkadarabom bemutatása (frontális munka) <i>T: Csináltam én is otthon termésképet.</i> 4.Eszközök: (frontális munka) <i>PPT: Felhasznált anyagok: papír -fehér papírlap -magvak -ragasztó</i> <i>felhasznált eszközök: -grafit ceruza -újságpapír</i> T: Mik lesznek az értékelési szempontjaink? D: Tisztaság, pontosság. T: Lehetőleg ne maradjon fehér rész a lapon! T: Ne lógjanak le a magok a lapról! T:Óra után ne felejtsetek el kezet mosni a ragasztó után! 5. A munka menete: (frontális munka) <i>A munka menete:</i>	SZEMLÉLTETÉS TANÍTÓI KÖZLÉS BEMUTATÁS TANÍTÓI KÖZLÉS TANÍTÓ DIÁK PÁRBESZÉD	(biztonságos eszközhasználatra való nevelés, környezet tisztaságára való figyelem)
-------------------------------------	--	--	---

		1. <i>Eszközök előkészítése</i> 2. <i>Újságpapír leterítése</i> 3. <i>Ragasztás, Díszítés</i> T: szorgalmi feladat: ha kész vagy egy állat kidíszítésével akkor lehet választani egy másikat. De egy állattal mindenkinek kész kell lennie. Ne csapd össze! T: Vigyázzatok, hogy ne szórjátok szét a magokat. T: Ügyeljete arra, hogy az újságpapíron ragasztózatok! 6. Tevékenykedtetés (egyéni munkaforma) A gyermekek elkezdnek önállóan dolgozni. Miközben körbejárok, folyamatosan segítem a gyermekeket, akik elakadnak. Értékelem, és dicsérem őket. T: Ha valaki elakad, szóljon, és segíték!	DIFFERENCIÁLÁS TANÍTÓI KÖZLÉS TEVÉKENYKEDTETÉS	(Vizuális kifejezőképesség fejlesztése. Formaérzék fejlesztése. Kompozíciós képesség fejlesztése.)
VI. Az egység befejező része		<u>7.Kiállítás készítése az elkészült munkadarabokból.</u> T: Nagyon ügyesek vagytok! Írjátok rá a neveket a lap hátuljára. Hozza ki mindenki a munkadarabját, feltesszük az erdőbe őket. <u>8. Értékelés</u>	ÉRTÉKEKÉLÉS -formatív(formáló segítő) TANÍTÓI KÖZLÉS értékelés/tanítói értékelés/önértékelés -szóban	Értékelés: Az előre megbeszélt értékelési szempontok alapján: tisztaság, pontosság

	T: Értékeljük egymás munkáját! <i>Előre megbeszélte értékelési szempontok: elkészült munkadarabok</i> -<i>tisztaság</i>: Kinek lett a legtisztább a munkája: vannak e rajta ragasztó foltok? -<i>pontosság</i>: Kinek lóg ki mag a kézmunkájából? -<i>fehér rész</i>: Kinek nincs fehér rész a lapján? -<i>szorgalmi feladat</i>: Ki készített másik kisállatot? Egyéni teljesítmények kiemelése: fegyelem, szorgalom, aktivitás Ennek megfelelően jutalmazom, és dicsérem a gyermekeket. T: Nagyon ügyesen dolgoztatok a mai órán, nagyon szépen benépesítettük az erdőt! <i>Óravégi szervezés:</i> -asztalokon való eszközök rendrakása, elpakolása - kézmosás T: Ügyesen dolgoztatok ma! Áldás, békesség!	-szummatív (összegző- lezáró)	További értékelés szempontok: Órai munka Fegyelmezettség Aktivitás Egyéni teljesítmények kiemelése Jutalmazás, dicsérés
--	---	----------------------------------	--

5. SZÁMÚ MELLÉKLET (Rajz óratervezet)

Téma: Tarka lepke

Tematikai egység: Tárgy- és környezetkultúra

Technika: Kollázs, rajzolás

Az óra típusa: kombinált típusú

Osztály: 4. osztály (20 fős osztály)

Didaktikai előzmény: Kifejező alkotások ismerveinek felismerése. Nézőpontok felismerése és nézőpontválasztás használata. Alkotó műfajok, technikák felismerése, műveletek sorrendjének követése. Anyagismeret. Kompozíciós képesség fejlesztése. Vizuális ritmusérzék fejlesztése. Környezetórán a parkban jártunk, és megfigyelései szempontot kaptak a gyermekek, hogy milyen színűek és milyen mintázatúak a lepkék.

Oktatási cél: kollázs technika gyakorlati használata, anyagismereti tudás fejlesztése, vizuális megfigyelésből (pl. közvetlen környezet, természet), személyes emlékből származó tapasztalatok felhasználása. A színek dekoratív, díszítő hatásának megismerése és alkalmazása, funkciónak megfelelő színválasztás és díszítés.

nevelési cél: Fegyelemre, figyelemre való nevelés. Kézügyesség fejlesztése esztétikai Érzék fejlesztése, kreativitás fejlesztése.

fejlesztési cél: Vizuális kifejezőképesség fejlesztése. Kifejezőképesség fejlesztése különböző kollázs technika segítségével. Formaérzék fejlesztése. Kompozíciós képesség fejlesztése. Vizuális ritmusérzék fejlesztése.

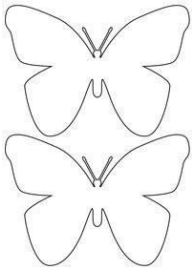
Képzési cél: Díszlet tervező. Lepkeszakértő. Entomológus.

Eszközök: 3B grafit ceruza, A3-as lap, anyagok, olló, ragasztó, színes lapok, konfetti, színesceruzák, krepp papír, lepke sablon(20 db), zsák, eszköztár, okostelefon

Szempontok: mintázás, díszítés

Szerkezet	Eszközök / Szemléltetés	A foglalkozás menete	Fogalmak	Módszerek / munkaformák	Fejlesztés / Megjegyzések
I. Az egység bevezető része, előkészítés szervezés	rajzlap, festék, ecset, ceruza, laptop, projektor, PPT, padok, anyagok	Eszköztár szünetben való kikészítése, ami tartalmaz: ragasztót, temperát, színes ceruzát, A3-s lapot, ollót, színes lapokat. Kiosztok minden gyermeknek 1 lepkesablont. Továbbá előkészítem a nagy zsákot amiben különböző anyagok vannak. 4 padot összerakok és arra rárakom az anyagokat.		TANÍTÓI TEVÉKENYKEDÉS	
II. ismételés		T: Mi előtt elkezdjük az órát ismétljük át mi is az a kollázs? Mit tudtok róla? D: Többféle anyaggal dolgozunk. Egy alkotást különböző anyagokkal díszítünk. T: Nagyon ügyesek vagytok, szépen megfogalmaztatok! T: Ha már szóba jött a díszítés szó, mit is jelent? D: Van egy rajz és azt hogyan színesítjük, díszítjük ki. T: Igen! Szép hatást keltő tárgy, dolog, illetve több ilyen kellék összessége.	Kollázs	TANÍTÓ DIÁK PÁRBESZÉD Frontális munka	
III. Motiváció	Projektor, laptop, PPT	T: Az előző órán hol is voltunk? D: Az iskola előtti parkban. T: Ki tudja mi volt a feladat mit figyeljete meg? D: Megkellett figyelni a lepkék színét és mintázatát. T: Nagyon ügyesek vagytok! Mutatok nektek lepkéket amiket esetleg láthattatok!		TANÍTÓI KÉRDÉS TANÍTÓ DIÁK PÁRBESZÉD	természetismeret tantárgyi koncentráció

Learningapps, okostelefon	T: Volt amelyik lepkét láttad ma? D: Igen, a káposzta lepke. T:Kinek melyik lepke tetszett a diák közül? D: (Mindenikek más) T: Hoztam nektek egy learningapps feladatot. Felmérjük mennyire ismeritek a lepkék testrészeit, ezeket már mind tanultuk környezetismeretből! Vegyétek elő az okostelefonotokat és lépjete be a learningapps csoportunka, ott találjátok Lepkék testfelépítése címen jó munkát! Aki készen van egyenesen ül és rám néz! https://learningapps.org/display?v=p76joeas220 T: Kinek lett hibátlan? D: Nekem! T: Nagyon örülök! Találtok egy Memóriakártya lepkékkel című játékot is a learningapps, aki készen van rám néz! https://learningapps.org/display?v=p6skzxvtc16		TANÍTÓI KÉRDÉS TANÍTÓ DIÁK PÁRBESZÉD	természetismeret tantárgyi koncentráció
			TANÍTÓI KÖZLÉS	természetismeret tantárgyi koncentráció
			TANÍTÓI KÖZLÉS	
			EGYÉNI MUNKA	természetismeret tantárgyi koncentráció
			JÁTÉK	

IV. Célkitűzés		T: Mai órán lepkét fogunk díszíteni kollázs technikával!		TANÍTÓI KÖZLÉS	
V. Az egység fő része	lepkesablon, rajzlap, ceruza anyagok, zsák, ragasztó, olló	T: Kiosztottam mindenkinek az óra elején egy lepkesablont. Vegyétek elő és gyorsan rajzoljátok körbe! T: Nagyon jó! Most körbe fogok menni ezzel a zsákkal amiben különböző anyagok vannak. Mindenki kihúz a zsákból 4 féle anyagot. Ha kihúztad már mehetsz is az össze tolt padokhoz és a saját 4 kihúzott anyagodat keresd meg, vedd magadhoz majd ülj le és készítsd ki ragasztót és az ollót! T: Nagyon vigyázz az ollóval meg ne vágd magad és a melletted üllőt! A padodra is vigyázz, hogy össze ne ragasztózd! T: Díszítsd ki a lepkédet úgy, hogy legyen valami szép mintája! Az alapján fogtok jegyet kapni, hogy felhasználtátok e a 4 különböző anyagot, van e valamilyen mintázata a lepkéteknek. Minta bármilyen lehet például: sorminta, pöttyözés és így tovább rátok van bízva! Jó munkát kívánok!		TANÍTÓI KÖZLÉS TANÍTÓI KÖZLÉS Balesetvédelmi figyelmeztetés TANÍTÓI KÖZLÉS EGYÉNI MUNKA	természetismeret tantárgyi koncentráció

		(A gyermekek dolgoznak a munkáikon, a tanító körbejár segít, javít, és dicsér.)			
VI. Az egység befejező része	A kész munkák 	T: A munkák értékelése: Mindenki munkája nagyon szép lett, ügyesek vagytok! Látom mindenkinek szép mintás lepkéje lett! (Megmutatom az én előre elkészített lepke kollázsomat. Felhasznált anyagok: kéztörölő, kupak, babérlevél, kocka konfetti) A munkákat kitesszük a falra, mint tavaszi dekoráció.		ELLENŐRZÉS ÉRTÉKELÉS	

6. SZÁMÚ MELLÉKLET (Ének-zene óratervezet)

OSZTÁLY: 3

TANÍTÓ: Kókai Magdolna Dóra

MŰVELTSÉGI TERÜLET: Ének-zene

TANTÁRGY: Ének-zene

TÉMAKÖR: Pünkösöd

TANANYAG: **Két szál pünkösdrózsa**

AZ ÓRA TÍPUSA: Új ismeretet közlő óra

Tantárgyi, kerettantervi kapcsolatok. Az ismeretszintetizálás lehetőségei.

Nyelvtan: Történést és cselekvést kifejező igék keresése.

Tánc és dráma: A végén a dal éneklése néptánc lépésekkel egybekötve.

Az óra feladat- és célrendszere:

Oktatási cél:

- A Két szál pünkösdrózsa című dal megismerése, megtanulása
- A szolmizációs hangok felismerése

Képzési cél:

- Megfigyelőképesség fejlesztése a daltanítás során mind ritmikai és dallami szempontból
- Kottaolvasás és a szolmizációs ismeretek összekapcsolása
- Önálló gondolatok megfogalmazása óra során
- Levegőgazdálkodás
- Hallás után dalok felismerése
- Szép, kifejező éneklés egyénileg.

Nevelési cél:

- esztétikai nevelés a zenehallgatás során
- esztétikai nevelés a kottairás során
- önállóság fejlesztési az egyéni munka által

AZ ÓRA FŐ RÉSZEI	AZ ÓRA MENETE, TEVÉKENYSÉGEK	IDŐ	MÓDSZER	ESZKÖZ
	SZERVEZÉSI FELADATOK A terem kiszellőztetése. A felszerelés előkészítése. A teremben a padok elhelyezése U alakú.	8:45- 9:00		Projektor laptop 5.1 hangszóró
I. BEVE- ZETŐ RÉSZ	KÖSZÖNTÉS t:Áldás békesség! Én Kókai Magdolna Dóra vagyok. Ma én fogom nektek tartani ezt az órát is.	9:00- 9:01	tanítói közlés	
	Álljatok fel! Köszöntsük egymást dallamosan! Jó na-pot kí-vá-nok! s lá s s ré dó Légző gyakorlatok: Légzőgyakorlatot fogunk csinálni. Beszívjuk a levegőt , amíg háromig számolok, azután bent tartjuk 3 másodpercig, és kifújásnál először egy f hangot hangoztatunk. Nagyon jó, most a kifújásnál sz hangot hangoztatunk, mint a kígyók. Végül pedig az s hangot tartjuk a kifújásnál.	9:01- 9:05	tanítói utasítás,	
	Mondóka, ének, Ismétlés T: Ismételjük át a már tanult dalt közösen! 	9:05- 9:10	tanítói mintaszerű bemutatás	PPT

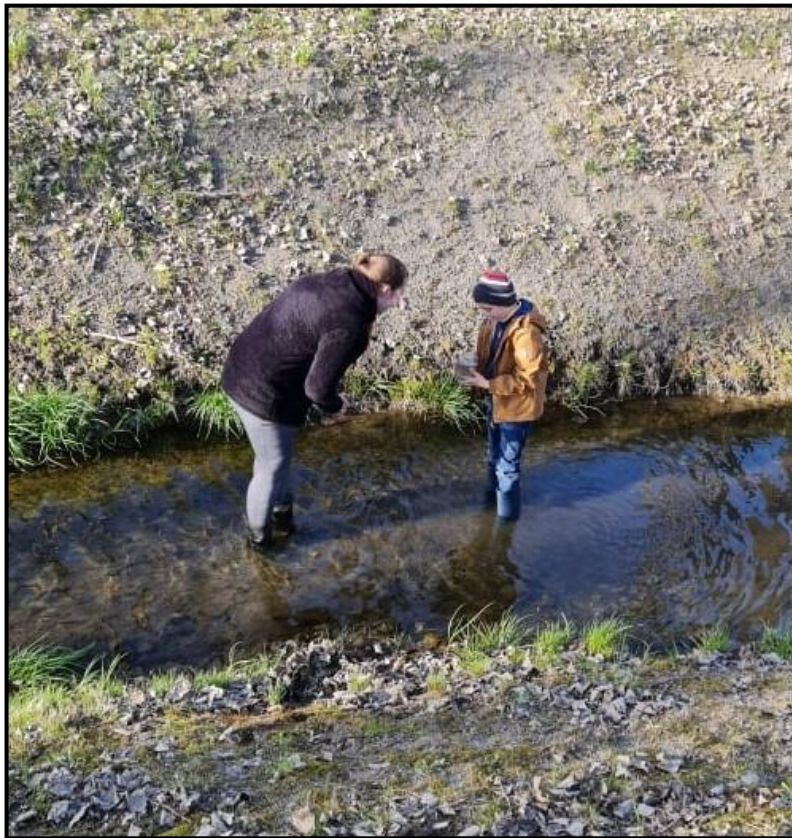
	T: Figyeljétek meg, milyen virág szerepel a kis énekben! Eléneklek még egyszer! (megfigyelési szempont) D: rózsza, pünkösdi rózsza T: Nagyon jó! Kivetítem nektek! T: Énekeljük el közösen! T:Nagyon jó, most álljatok fel és alakítsunk ki egy kört! Egy már tanult kiszámolóval kiszámoljuk, hogy ki fog beállni a kör közepére és eltáncoljuk a pünkösdi rózsás dalt! Mese, mese, mátká... Mese, mese, mátká, Pillangós madárka. Ingó-bingó rózsza, Te vagy a fogócska! T: Fogjátok meg egymás kezét! Aki a kör közepén áll az ellentétes irányba fog körbe menni! A kör közepén álló, az ének közepén (a második versszak elején) választ magának párt, akivel megy és táncol a körrel ellentétesen. A következő versszaknál a körben táncoló gyermekek választják ki az új párost (kezén fogják azt, akit szeretnének maguk helyett és helyet cserélnek). Újrakezdjük az éneket és versszakonként cserélődnek a körközepén táncoló gyermekek. (Minden gyermek sorra kerül). T: Nagyon jó, ügyesek vagytok, üljete le! T: Most elfújok egy korábban tanult dalunkat! Egy boszorka van.AVI.mp3 Melyik dal volt ez? D: Egy boszorka van T:Nagyon jó! Énekeljük közösen az Egy boszorka van... című már ismert dalt. T: Most elfújok még egy tanult dalunkat!	9:10-9:15 9:15-9:20	Párválasztós körjátékok tanítói utasítás, bemutató, magyarázat tanítói közlés, bemutató, tanítói kérdés, frontális munka Ismétlés	laptop, projektor kiszámoló Furulya
--	---	-----------------------------------	--	--

	 Megfogtam egy szúnyogot-1.m4a T: Melyik dal volt ez? D: Megfogtam egy szúnyogot. T: Ügyesek vagytok! A múlt órán tanultátok Vanda nénivel. Énekeljük közösen a Megfogtam egy szúnyogot... című már ismert dalt. T: Köszönöm!			
II. FŐ RÉSZ	MOTIVÁCIÓ T: Tudjátok- e mit ünneplünk Pünkösdkor? D: Szentlélek eljövételének ünnepe. T: Igen nagyon ügyesek vagytok! De honnan tudtátok? D: Hittanóráról. T:Pár mondatot én is mondok nektek Pünkösdről! (A pünkösd a húsvét utáni 7. vasárnapon és hétfőn tartott keresztény ünnep, amelyen a kereszténység a Szentlélek kiáradását ünnepli meg. A Mátyás király kora óta ismert szokás, ekkor ügyességi versenyen kiválasztották a megfelelő legényt, aki később a többieket vezethette, továbbá a pünkösd király minden lakodalomba, mulatságra, ünnepségre hivatalos volt. Ez a tisztség egy hétig, de akár egy évig is tartott. Gyakran ez alkalomból avatták fel a legényeket, akik ezentúl udvarolhattak a lányoknak.) T:Hoztam nektek képeket! (kivetítem) T: Nézzük meg, milyen virág lehet? D :Rózsa, szép, rózsaszín T: Minden, amit mondtatok jó! Ezeknek a virágoknak a neve a pünkösd rózsa! T: Kerti bazsarózsa virágzása pünkösd ünnepének idejére esik, emiatt pünkösd rózsanak is hívják. Kedvelt dísznövény, ezért kertekben gyakran ültetik. Mivel különösen a termesztett fajtáknak nagy, súlyos virágai nőnek a hosszú száruk csúcsán, ezért érdemes a növény mellé támasztékot tűzni, és a szárait hozzákötözni. Gyógynövényként is ismert. 40–80 cm magas, gyöktörzzsel élő növény. Fényes	9:20-9:24	tanítói kérdés Megbeszélés Frontális munka	projektor laptop PPT

[illegible]

	T: Énekeljük el közösen a második versszakot! (ÉNEK) T: Énekeljük el az első két versszakot egymás után! (ÉNEK) T: Nagyon jó! Most pedig bemutatom az utolsó versszakot is! T: Énekeljük el az utolsó versszakot közösen! (ÉNEK) T: Nagyon ügyesek vagytok! Énekeljük el az egész dalt! T:Kottázzuk le az első versszak dallamát a füzetbe! Úgy kell lekottáznod, mint ahogy a könyvben van, figyelj a hangjegy nagyságára és a kottaszár hosszúságára, valamint arra, hogy a 3. vonal felett lévő hangok kottaszára le húzandó és a kottafej bal oldaláról indul. Figyeljete rá hogy az ütemvonalak és a záróvonal ne maradjon le! Az első ütemet együtt kottázzuk! <i>T: Ellenőrzés:</i> füzetek beszédese óra végén, akinek nagyon szép a munkája az kap egy nyomdát. T: Nézzétek a tankönyvet és most elfogjuk tapsolni az első versszakot! Mutatom a dal ritmusát! Rajta! D: Tapsol. T :Nagyon jó most tapsoljuk el az első két versszakot úgy, hogy miközben tapsolunk halkan énekeljük a dalt is! D: Taps T: Köszönöm szépen!		tanítói közlés, utasítás, önálló munka tanítói bemutatás, magyarázat	
III. BEFEJEZŐ RÉSZ	ISMÉTLÉS, ÖSSZEFOGLALÁS, LEVEZETÉS T: Ki emlékszik a mai órán mi volt a mai új dalunk? D: Két szál pünkösdrózsa T: Nagyon jó hallgassuk meg, hogy ugyan ezt a dalt hogyan éneklik a Dunántúlon! (zenehallgatás) T: Köszönöm! T: Házi feladat, otthon énekeld el a dalt! Elköszönés: Vi – szont – lá – tás – ra! lá szó mi ré dó ÉRTÉKELÉS, AZ ÓRA ZÁRÁSA Nagyon ügyesek voltatok. Köszönöm szépen a munkátokat!	9:43-9:45	tanítói utasítás	

7. SZÁMÚ MELLÉKLET (Képek a terepgyakorlatról)

Vízmintavétel

A vízben élő rovarok

A vízfelszín vizsgálata

A vízparti növények